

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda
Maj-Kolozsvár, Str. Barca
1. Pcp. — Brüssel-utca 7

Uj Kelet telefonjai:
Szerkesztőség — 973
Kiadóhivatal — 244
Nyomda — 879
Képes postály — 428
T. M. H. — 636

Kéziratok kiadásra
Szerkesztőségnek küldve
Kéziratokat nem
visszatérítjük és nem
visszatérítjük me-
gint meg

UJ KELET

ESZDŐ-POLITIKAI NAPILAP

Lejár

Hermann Goldschmiedt ur

Wien

V. évfolyam, 242. szám

Csuj (Kolozsvár) 5683. Chesvan 13

1922 November 3. Péntek

A hisztérikus Európa

— Kölpolitikai figyelő —

Olaszországban a reakció győzött, Törökországban a progresszió. Németországban súlyos harcban áll egymással reakció és progresszió. Vagy ha úgy tetszik: forradalom és ellenforradalom. Angliában megbukik Lloyd George a maga progresszív munkáspárt és a maradiságot félőn őrád polgárság között. Francia földön most ért a tetőre a poincaréizmus s túl a tetőn miúta a forradalmi erők sorakozásnak. Egész Európa hisztérikus dühvel változik és változtat. Ahol eddig a progresszív politika volt soron, ott egészen biztos a retrograd politika győzelme és viszont. Valami kétségbeesett végy, szilaj hajszja ez a más után, mert a tényleges állapot mindenütt rossz. Az emberek azt hiszik, hogy rosszabb már nem jöhet, pedig jöhet, sőt jön is. Ezek a váratlan változások sehol se javítják meg a dolgokat. Törökország köztársasági forradalma, bármilyen tiszteletre méltó, ugyanolyan szélsőséget jelent, mint az olasz fasiszták kormányra térése. Törökország polgári köztársasága után, ha tényleg megvalósul, meg jöhet szovjet is s ha jön, ez végkép elszigetelheti a törökországot nyugattól. És a fasiszták győzelme is izolációt vonhat maga után, mert ettől a reakciótól az uralmon levő Európa mégis csak fázik.

kát csinált az oszmán császárságból? Ha igen, akkor Leninék győzelmének Törökországban meg kell torpannia a feleuton.

Törökországban főgyőzelem, Olaszországban teljes vereség. A fasiszták egyetlen nagy ellenfele a leninizmus. A mérsékelt szocialisták ellen az ucca fasiszták sose harcolt, most is békejebbet nyújt neki. A fasiszták a nyugtöke szolgálatában áll és a szocializmus ellen harcol. A mérsékelt szocialisták nem veszedelmese, ellenben a kommunista forradalmi eszközökkel dolgoznak. Ezeket az eszközöket siettek lehetetlennek tenni a fasiszták azzal, hogy ők még forradalmibb fegyvereket ragadtak a kezükbe. Ha a kommunista halált ordítanak az uccán, a fasiszták ordítják és osztják a halált. Ha a kommunista tagaják a magántulajdonát, a fasiszták megszüntetik, — persze csak a kommunista vesérek és szervezetek magántulajdonát. A fasiszták két év alatti több munkáshárat és munkáslakást romboltak le, mint a mennyit a kommunista szándékotak volna az ellenfeleiből elkommunizálni. A kommunista passzív forradalmi voltak, a

fasiszták aktív ellenforradalmi. A kommunista passzív tették a mindenkori polgári kormányok, a fasisztákat ugyanők túrték és növelték nagyra. A fasisztáknak könnyű dolguk volt: akármit csináltak, soha ellenük komoly vizsgálat meg nem indult. A polgári kormányok nem tehetnek szemrehányást senkinek: magukra vessenek, ha most az egyik szélsőség tehetetlenül félreugr a porban s a másik fenn az ormon kérkedik fekete ingével és fekete szándékával.

A fasiszták kétségtelenül most van a delelőn. Lehet, hogy egyideig ott marad, de egészen biztos, hogy feljebb már nincs útja, csak lefelé. A fasiszták azzal, hogy kormányzati, elvesztette virulenciáját. Mussolini kénytelen leszerezni a fasiszta hadsereget, szélsőségesen fekteingeseit, neki most már számolni kell a próbai akadályokkal és hozzáfogni, hogy szelidien kormányozzon. Az ucca kénytelen visszavonulni — legalábbis a fasiszta ucca. Maga az ucca Olaszországban nem vonulhat vissza, ha a fasiszták betérnek a borbélyos, hogy megfűsölje őket, jönnek megint a borzasak, a vörösingés ordítók. Európa minden bizonytalannal meg fogja érezni a fasiszták diadalát, Európa hisztériája itt is, ott is jobbfelől, de Olaszország a legszűkebb jobbról kezd visszaingani balfelé.

egyelőre — mit sem kell tartani é. annál kevésbé, minthogy az új miniszterium csak provizórikus életartamú lesz. Az angol politika jövő irányait a teljesen közelálló új parlamentari választások fogják csak végleg eldönteni. Az új választásokból pedig előreláthatóan nem a szélső konzervatívok, hanem vagy a Balfour és Churchill körül csoportosuló középpárt, vagy pedig a baloldali pártok és főleg a munkáspárt fog győztesen kikerülni. A szidő Palesztina-ügye mindkét esetben biztosítva van. Mert Balfour természetesen az eddigi politika változatlan folytatásának slappján áll, a baloldali pártok viszont, kivétel nélkül, az elejétől fogva tüntetően cionistabarát politikát folytattak.

Churchill nyilatkozik az új kormány Palesztina-politikájáról

Az adott helyzetképet frappans módon egészi ki az a levél, melyet Churchill egy liberális politikai szervezethez intézett és amelyben kizáróan a Palesztina-kérdéssel foglalkozik. Utal arra, hogy Anglia eddigi Palesztina-politikájának egyik főirányítója maga Bonar Law, az új miniszterelnök volt és a saját politikáját hazudtolná meg, ha bármilyen változásra törekedne. Ha Bonar Law és lord Curzon urak — így fejezi be Churchill a nagyfontosságú levelet, — meg akarják segíni azokat az igéreket és kötelezettségeket, melyeket Anglia Palesztinára vonatkozólag magára vállalt, akkor csak a saját szavukat és a maguk kötelezettségét fogják megszegni, de sohasem az enyémet. Egyébként azonban nem hiszem, hogy ilyesmit akarnának elkövetni.

Aláírták a mezopotámiai egyezményt

Hogy Anglia keleti, illetve Palesztina-politikájának változatlanága minden kétségen felül áll, arra legjellemzőbb az, hogy éppen a napokban, október 10-én írták alá a mezopotámiai egyezményt. A mezopotámiai egyezmény, amelyet még Lloyd George készített elő, szerves kiegészítő része Anglia eddigi keleti politikájának. Az egyezménynek változatlan formában való aláírása azt jelenti, hogy a keleti politikában Anglia változatlanul ragaszkodik eredeti álláspontjához. A cionista vezetőség jól teszi, ha feszült figyelemmel kíséri a politikai változásokat és ha minden eshetőségre készen áll, de a jelenlegi politikai helyzet semmi különösebb aggodalomra nem ad okot. A közeli változásokról elterjesztett hírek nem egyebek, mint a cionista és antiszemita lapok jámbor chajtása.

(x) A külföldi tisztviselők és munkások. Az „Argus” jelentése szerint a kormány az erdélyi és bánáti gyári szövetségek előterjesztésére elhatározta a külföldi magántisztviselők és munkások Romániában való tartózkodási engedélyre vonatkozó szabályok egységes módosítását. A belügyminiszterium rendeletet dolgozott ki olyan císlattal, hogy a jövőben a hazai természetben szükséges munkások ne legyenek kinttarthatók. A bentassási és tartózkodási engedélyeket, valamint az engedélyek meghosszabbítását ezontal is azok a hatóságok fogják adni, amelyeknek ügykörében ez a munka eddig is tartozott.

Churchill lord nyilatkozik az angol keleti problémáról

— Az Uj Kelet tudósítójától —

A palesztinai zsidó nemzeti otthon most van a kialakulás stádiumában. Eredmények és lehetőségek szoros összefüggésben vannak Anglia mindenkori bel- és külpolitikájával. Hiszen a jelenlegi angol politikának egyik szerves kiegészítő része a közeli keleti problémája. Nem csoda tehát, hogy a palesztinai zsidó nemzeti otthon ügyében akár pro, akár kontra érdekel politikai, az angol kormány minden belső változására a szelimoográf érzékenységgel reagál. Alig bukkott meg Lloyd George kormánya és vette át Bonar Law az angol politika vezetését: az anticionista körök és különösen az angolországi anticionista sajtó az angol Palesztina-politika teljes megváltozását híresztelték világgá. Az angolországi cionistaellenes sajtó már arról is tudott, hogy az új angol kormány első tényleges lépése Palesztina teljes kiiktatása lesz. Természetes, hogy ez a zsidó nemzeti otthon teljes csődjét vonná maga után. A Palesztina kiiktatásról közlött hír bejárt az egész világsajtót. Az Uj Kelet teljes főtartással közölte a híradást és másnap már Londonból érkezett távirati tudósítás alapján módunkban volt közönséges politikai kacsának minősíteni az egész ügyet.

A rövid távirati tudósítást, mely az angol Palesztina-politika híresztelt megváltozását erőlyesen megcáfolta, most aztán kiegészíti az a teljesen objektív tudósítás, melyet a mai napon kaptunk ugyancsak Londonból, az új angol kabinet összeállításáról, Churchill irásos nyilatkozatáról és általában az angol belpolitika jelenlegi alakulásáról. Következőkben közöljük az Uj Kelet londoni tudósítójának nagyfontosságú híradását.

Az új angol kabinet összetétele

Lloyd George bukása új politikai helyzetet teremtett Angolországban és csak természetes, hogy a cionista körök feszült figyelemmel kísérik ezt a változást, mert minden politikai változásnak kihatása lehet Palesztina ügyére. Az új miniszterium kizáróan konzervatív összetételű. Tudvalevő, hogy a szélső konzervatívok hivatalos organuma, a „Morning Post” a legtöbb esetben élesen anticionista álláspontot foglalt el. Az új miniszterelnök, Bonar Law eddig jóindulatu semlegességet mutatott a Palesztina-kérdésben. A Bonar Law kabinet két legkiszagaslóbb tagja Lord Curzon, aki Lloyd George alatt is külügyminiszter volt, — nem anticionista. A másik: Lord Derby, politikájában szélső konzervatív, közismert antiszemita és természetesen anticionista. Lord Derby valószínűleg a gyarmatügyi miniszteriumot fogja átvenni. Rajta kívül jelölik még a gyarmatügyek élére sir W. Sohuson-Hicks-et, — konzervatív politikus és ugyan-csak anticionista, továbbá a szintén konzervatív, de elejétől fogva lelkes filicionista Ormsby-Gore is. Lord Balfour nem vállal tárcát az új kabinetben. Hűségese kitar Lloyd George mellett.

Az anticionista lapok sajtókampánya

Az angolországi anticionista lapok és elsősorban az u. n. Northcliffe-sajtó, Lloyd George lemondása után azonnal megindították az anticionista sajtókampányt. Ők küldték világgá azt a hírt is, hogy Anglia Palesztina-politikája rövidesen gyökeres változásokat fog átmenni. Az angol keleti politika megváltozásától azonban — legalább is

bert
ektro-
1228
lalata
99.
not, husólist
nemü timér-
árban vásárol
1310
Rt. Cuij
vizvezeték
ban ügyhely-
1298
Samu
storl-u.) 143.
Megnyilt
Lsidó
nyvtár
navonként
reggel 8-tól
nyv. és Papir-
nyil M. és
4993
tek
om!
tár.
Lloyd 11

A király közbelép Bratianu és Maniu harcában

Viharos parlamenti ülésszak előtt. A nemzeti párt tovább tárgyal a parasztpárttal. Mit tartalmaz az alkotmányreform

— Az Új Kelet tudósítójától —

A liberális párt és a nemzeti párt közötti elkeseredett harc láthatólag új fázisba jut. Az „Adeverul” jelentése szerint az uralkodó közbelép, hogy Bratianu és Maniu harcának véget vessen. Azok az erőes intőkedések, — írja az „Adeverul” — amelyeket a kormány a nemzeti párt üldözésére tett a koronázás alkalmával és főleg a koronázás után, arra birták a királyt, hogy egyéni presztízisének labilavátásával sauntesse meg azt a kampányt, amely a nemzeti párt megsemmisítésére irányul. A király már kifejezetten adott előgülelenségnek abban a kijelentésben, amelyben a belügyminiszter intőkedéseit ismét el, most pedig — beavatottak szerint — a miniszterelnökkel közölte, hogy ezt az áldatlan testvérharcot megkivánja szüntetni. A király a nemzeti pártot még a parlamenti ülésszak megnyitása előtt ki akarja engesztelni és ezért nem tartják kiartának, hogy már a közeli napok döntőjelentőségű elhatározásokat hoznak.

As ellenzéken ezzel kapcsolatban bizonyosra vessik, hogy a nemzeti párt, amely oly erőlyesen és határozottan kitartott eddigi politikájá mellett, semilyen formában nem lesz hajlandó a közeledésre és csak Bratianuék távoztása hozhatja meg a békét. Érzik ezt a liberális pártban is, amelyben egyre hangosabbak az elégedetlenek és mai bukaresti távirat szerint a „Lupta” arról értesül, hogy a regátbéli liberális képviselők éles harcot kezdtek a helyi szervezetek főnökei ellen. Ezek a szervezetek egyébként a felbomlás állapotába jutottak. A harc a parlamentben fog folytatódni.

Nagy parlamenti harcok előtt

A parlamentben egyébként is súlyos harcok fognak lefolyni. A miniszterelnök ragaszkodik az alkotmányreform letárgyalásához, még abban az esetben is, ha ezért Jorgáék, sőt a már békésebb Averescu-párt is kivonulna a parlamentből. Más verzió szerint Jorgáék, Averescuék és a nemzeti párttal folyó tárgyalások sikertelensége esetén a parasztpárt egy része is megjelenik a kamrában és megkísérlik obstrukcióval megbuktatni az alkotmányreformot

és vele a kormányt. Ebben az esetben a parlament soha nem tapasztalt viharok színhelye lesz. Bratianu egyébként ezzel az eshetőséggel is számol és politikai barátjai azt tudják, hogy karhatalom alkalmazásától sem riad vissza. Mindenesetre gondoskodik a kormányonők erőlyes házalásáról és főleg erre vezeték vissza a Vaitoianu tábornok távoztásának hírére is. Vaitoianu — a miniszterelnök véleménye szerint — elég erős lesz, hogy mint a kamara elnöke, komolyabb konfliktusoknak elejét vegye.

Mit tartalmaz az új alkotmány

Tegnap este öt órára a miniszterelnökségen Jonel Bratianu miniszterelnök elnökele alatt összejött az alkotmányozó bizottság, amely megállapodott a kisebbségeket illető elvekben. Minden polgári és egyezményes jogot megad az alkotmány, de anélkül, hogy említene, hogy a versaillesi szerződés alapján. Ami a zsidókat illeti, az alkotmány megerősíti mindazon jogokat, amelyeket eddig törvényrendeletek alapján élveztek.

A nők is megkapnak minden polgári jogot, ami azonban a politikaiakat illeti, ezekről legközelebbi ülés fog tárgyalni.

A petroleumbot illetőleg Ferachide és Vintila Bratianu szólaltak fel. Utóbbi anélkül tárgyalta a kérdést, hogy végkövetkeztetésre jutott volna. Holnap Mrasec, az ipartügyi miniszterium képviselője fogja fejtegetni a petroleumbot kérdés állását a Nyugaton. Jonel Bratianu azt kívánta, hogy a pénzügyi törvényhozás foglalkozzék a kérdéssel és amit most termelnek, maradjon a mostani kormányzat kezében és hogy a nacionalizálás csak a még ki nem termelt területekre vonatkozzék. Diacecu teljes nacionalizálást követel.

A pénzügyi bizottság ülése

Délután összejött a pénzügyi bizottság is, amelynek ülésén a 80 tagból csak 32 jelent meg.

Allon elismeréssel van a jelenlegi budget iránt, amely garantálja a normális idők visszatérését, miután egyensúlyt mutat.

Vintila Bratianu a progresszív jövedelmi adót fejtegette, oly értelemben, mint ahogy egyszer már ezt a sajtó képviselőinek tette. Ezenkívül Balcescu és Stefanescu szólaltak fel. (RTI.)

Averescuék Nagyszében tartják meg kongresszusukat

Tegnap hírt adtunk róla, hogy Averescu néppártja Erdélyben fogja megtartani országos kongresszusát. Bukaresti távirat szerint a párt vezetője a hely és időre vonatkozólag véglegesen határozott. A kongresszust november 28-án Nagyszében tartják meg és a szabadmegyei pártszervezet már megkezdte a szükséges előkészítő munkát.

A nemzeti párt és a parasztpárt tárgyalásait egyre nagyobb érdeklődéssel figyelik, mert tudni vőlük, hogy ezek valóban az utolsó tárgyalások a párt között.

Az „Adeverul” közli, hogy a nemzeti párt tegnap megküldte a parasztpártnak a két párt megegyezésére vonatkozó válaszát. A válasz nem kategorikus és alkalmat nyújt további tárgyalásokra. A tegnapi és mai nap folyamán a parasztpárt az erdélyi párt ezzel válaszával tárgyalásával foglalkozott. Amennyiben nem jönne létre megegyezés, a parasztpárt egy része bevonul a parlamentbe, amit a nemzeti párt semmiessre sem fog megtenni.

Leszerelnek a fascisták

Mussolini a többséggel is hajlandó kormányozni. Letartóztatták a kommunista képviselőket

— Az Új Kelet tudósítójától —

Róma, november 3. Mussolini ma felkereste az angol és jugoszláv követet. A beszélgetés hangja barátságos volt. Mussolini azt a reményt fejezte ki, hogy a külföldi kormányelnökökhöz intézett távirats elejét veszi a káros kombinációknak. Bonar Law már válaszolt Mussolini táviratára. Meg vagyok arról győződve, mondja többek között a választávirat, hogy a béke és civilizáció érdekében csak a szövetséges államok kormányainak együttműködése mozdíthatja elő.

Salandra és Giolitti támogatja Mussolinót

Egész Olaszországban esend van Mussolini seigora rendszabályokat helyeztet kiállítás. Salandra és Giolitti megígérték támogatásukat. Mussolini állandóan tárgyalásokat folytat a normális állapotok helyreállítására. A fascisták leszerelési rendben folyik. Mussolini kijelentette, hogy mindegy, akár kisebbségi, akár többségi kormánnyal kell kormányozni, a fontos az, hogy háromszáz ezer szervezett polgárra támaszkodjunk.

Ujból megjelennek a lapok

A fascisták a sajtószabadságot nem respektálják. A külföldi való lefoa- és távirócszekötötetés még nem állt helyre. Valamennyi kommunista képviselő fogságban van. Fascista különítmények kényszeríteték az angol és amerikai konzulátusokat, hogy tiszteik ki az olasz zászlót Bresciában fascista csapatokra bombázták.

Ma jelent meg ujra először a „Corriera della Sera”, amely vezércikkben követeli Mussolinótól, hogy állítsa helyre a sajtószabadságot. Hasaolban irnak a többi lapok is, az „Idea Nacionala” kivételével, amely fantartás nélkül helyesli Mussolini intézkedéseit.

A rendőség a fascisták által összerombolt „Aventi” szerkesztőségét visszaadta tulajdonosainak.

Külföldi kölcsön a márka stabilizálására

Berlin, november 3. Wirth kancellár uból fogadta a külföldi pénzügyi szakértőket. A kancellár megígerte a pénzügyi szakértőknek, hogy rendelkezésére bocsátja azt az anyagot, amely a márka stabilizálása kérdésének tanulmányozásához szükséges.

Az „Echo de Paris” jelentése szerint a jövátételi bizottság Berlinben időző tagjai a német kormánnyal nagyobb hiteiről tárgyalnak. A hittel a francia lap szerint stabilizálni lehet a márkát. A jövátételi bizottság arra törekksit, hogy ezzel egyenulyba hozza a német költségvetést, mert csak így oldható meg a jövátételi kérdés.

A jövátételi bizottság tárgyalásai során a franciák engedékenyek a fizetés elhalasztásának kérdésében, de az összeg leállításáról hallani sem akarnak.

— Ha Kolozsvárra jön, ne mulassza el felkeresni az Új Kelet könyvostályát.

Szent Eliz

Egy modern leány regénye

Irita Szabó Imre (7)

Mánap is — szép, enyhe őszi nap volt — vonaton ültek még. Mindenfelé visszatérő katonák vonatjai. Különös öröm nem látszott rajtuk; mindenki másképp képselte a havatérést. Lerészegedett csapatokat a jónak csitítgatnak, a vasutasok udvariasak voltak a katonákhoz, az állomásfőnök a kápiár rendelkezéseit is tisztálta.

— Totassik látni — ismételték ilyen esetekben Kálmán katonája Eliz előtt — ez már forradalom. Az uri osztály behódol a népnek!

Eliz már unta a forradalmat, amit legszívesebben egy nyugodt hajlékkal cserélt volna föl, ahol ki tudta volna pihenetni fáradt tagjait.

Estefelől már mélyen bent jártak Bukovinában és közeledtek nagyon a lengyel határhoz. A katona tudta jól az utirányt, ismert minden tanyát, kufát és szükség esetre előbészületeket tett a határ könnyű és biztos állapására. Gyöngéden fölkelte Elizt, aki az üres fülke sarkában szundított.

— Ha est az országot átléptük, akkor még csak egy országnak van — szólta a katona, remélem, simán fog menni!

A határállomáson már nem volt subhony rajta, hanem egy barna

munkáskabát. Nyugodtan leszedte a máhát, amit Eliz őrzött, arulán bement a rendőség helyiségébe és percek múltán visszajött két ódullával.

Eliz nem kérdezte, milyen ördögös furfanggal szerzte meg a határátlépésre való engedélyeket, pedig a katona erre volt legbüszkébb. A leány fáradt és törődött volt és pihenőre semmi kilátás. Ha pillanatokra magához tért, csodálkozó szeméi azt kérdezték, mint birja mellette ez a férfi a sok fardeságot és álmatlanságot.

A katona tudott olvasni Eliz szeméiből.

— Ez semmi — szólta nem minden önhitéség nélkül — az igazi munka ott kezdődik.

Lengyel földön már esüst passomány volt a subhonya gallerján, mellén a lengyel légiók jelvénye.

— A nehesebb részén túl vagyunk, Eliz elvtárs — mondotta — Ukrejnába könnyebben átjutunk.

Mindenféle piszok ruhák, aggdó arok, foltogató buzdasság. Tolvajok bizonytalan, mohó nézéssel fürkésznek az utasok között, menekülők révetegen bámulnak a kermos ég felé.

Valami benső iszonyat felébresszette Elizt.

— Odát is az van? — kérdesie fönhangon — magáról egészen megfeledkeve.

— A cifraság ott kezdődik igazán! — felelte a katona és örült, hogy Eliz megszólalt és alkalmat adott neki, a

asporaszavusnak, a beszedre.

Minden indulatosság nélkül, mintha a világ legtermészetesebb dolgáról lenne szó, beszélt a különböző kegyetlenkedésről, amivel egyszer az ellenforradalmárok máskor a vörösök pusztították egymást. Eliz elernyedt, elfaradt idegeit feborították az simondott valóság, amiket soha még csak elképzelni sem tudott volna. Most fantáziája egy vértenger és a nyöszörgés vihara közepébe rajzolta Kálmán tisztát, becsületes alakját.

A halálrakészülők szomorú elszántságával folytatta a néhány órányi vasuti utat. Mert az ukrán határ körül már lezártottak a vonatról és a katona parasztkocsi után nézett a légióparinosztól megszálott faluban. Gyeesen csinálta itt is. Bement a parancsnokhoz és amikor kijött, blusa gallerjéről hiányzott már a passomány.

A légiócsok kémjeként mehetett az orosz forradalom földjére.

Este kocsiztak egy folyóig. Itt visszaküldték a kocsi, bevártak a késő éjszakát, amikor a katona egy szerűből előcipelte a ládikót, gyöngéden behültette Elizt, gondosan a ládik fenekére rakta a csomagokat. Hossan, vashegyűrud segítségével — a lapát paskolása eláruhatta volna őket — nemokézta a nyugodt víz tiszó partján voltak. Huzhuszonöt lépésnyire kanyhó feketélt.

A katona meghagyta, hogy Eliz maradjon a ládik és holmik mellett, amíg ő kikémleli a helyzetet.

Jó óra elmúltával tért vissza a katona, arcáról aggdós látszott a sötétben is, hangja nem volt már olyan kegyes és bizakodó, mint eddig. De azért nem habozott és Eliz érzékenységgel sem törődött.

— Jelenítem kell, hogy a környéken fehérek portyáznak. Amikor elmentem, még erősen a mi kesűnkön volt. Itt ugyan biztonságban vagyunk, de azért keressük elő a fegyvereket!

A katona szájából a vastag pistolyt, Eliz bóröndjéből a finom gyöngyház revolvert szedte elő. Új, meleg és bátoraságos érzések ömlöttek végig a leány lalkén most, hogy először került ilyenfajta önvédelmi helyzetbe, erősen és forradalmi eszelekvésekre születettnek érezte magát. Mindjárt, mihelyt későben volt a fegyver, önkéntelen naivsággal kisétt beöle a kérdés:

— Meg kell majd ütökönnük?

A katona felkocogott, de a másik pillanában fogai közé szivta az ajkát, pest, nem szabad itt hangosnak lenni.

És megmagyarázta, hogy a fegyver itt nem üzősre, legfőlebb személyes támadás elhárítására való.

Kettes cipelték a csónakot egy közele omladozó pajtába. A katona avarral behintette, sánát, szalmát tolt alája, sarat dobolt rá, nehogy essükbe jusson abraknak levenni. A kottereket belehelyezte előbb a csónak gyomrába. Helyet készített Eliz számára, leterítette köpenyét, kiment, jó nyugodalmat kívánt, neki — ugymond — dolga lesz,

Tov

Ami az Új Kelet mai pártbárom f. Cuzá p. Juda" első am tetük, második csak ezen vennyol kétes cit analfabé a zsidók egyes sz köscepto vádakraó tékokat a korts. hetségre m:kekr előtti ha dikkal

A ha foglalok határoza liumóna illuztris azok ké hódítására. A cszeses a gitséül tartalmé szövegé tartalmé osztotta ököljg, lizmus arisztok chiák is Palástol st. 5. államok tételével rajló e végü: tetése.

Mind cionizm aki dies zolja n amelyek lehet va megállá a pápai törekvés minden rut, az kánhábo

körülne

figyvere

A f

vasta s

Két

ébredt,

Fel

nál st

hargor,

letempit

teket!

Eliz

tona öt

tofia és

idősebb

leányáv

—

Eliz.

A f

kérdésé

—

Persze,

megszü

Es

közös

leánya

kereste

anyja k

az assz

hintetté

Eliz

natra

szüő

az idg

tohg eg

Terjesztik a vérvád meséjét

Tovább folyik Erdélyben a lázító röpiratok terjesztése

- Az Uj Kelet tudósítójától -

Amit multikori cikkeiben jelzett az Uj Kelet, pontosan bekövetkezett. A mai postával egy zsidó körjegyző három füzetet küldött be nekünk. Cucca professzorok „Biblioteca lui Juda” című szerkesztés röpiratai. Az első annakidején részletesen ismeretűk, s ebből következtetni lehet a másodikra, mely hasonló tartalmu, csak szennyesebb. Ez a füzet negyvennyolc oldalon keresztül igyekszik kétes citátumokkal és rosszul fordított szavakkal bizonyítani, hogy a zsidók keresztény vért használnak egyes szertartásaiknál. Felőröli a közéletet valamennyi meséjét a vérvádról, mint leg súlyosabb bizonyítékokat és bafejezésül figyelmezteti a keresztényeket, hogy minden esetre számítsa, vigyázzanak gyermekeikre, különösen a zsidó husvét előtti hetekben és kerüljék a zsidókkal való érintkezést.

A harmadik füzet a cionizmussal foglalkozik. Az évi kongresszusok határozatait minden zsidó evangélikumnak tartja, - állapítja meg az illusztris szerző, aki úgy tudja, hogy azok kézbe kerülnek a világ meghódítására és zsidó járom alá hajtására. Állításainak elhitése az összes antiszemita lapokat hívja segítségül és leközi azok kironatos tartalmát dr. Paulescu szisztema izált szövegében, aki a jegyzőkönyvek tartalmát a következő nyolc fejezetre osztotta: 1. A cionizmus alapelvei: öklőlg, korrupció, árulás. 2. Liberalizmus és szabadságharc: az arisztokrácia elyomása és a monarchiák ledöntése. 3. Szocializmus. 4. Palástolt bolsevizmus földkiszajátítás. 5. Általános rendelforgatás az államok alkotmányának liberálisabbá tételével. 6. Zsidó diktatura. 7. A saját csak zsidó kerekben lehet és végül: 8. A kereszténység megszüntetése.

Mindössze ennyit tulajdonít a cionizmus céljainak Paulescu doktor, aki dicséretreméltó fantáziával rajzolja meg azokat a módszereket, amelyekkel ezt a programot meg lehet valósítani és végeredményben megállapítja, hogy a cionizmus célja a pápai trón elfoglalása. Az erre való törekvés oltja az utolsó husz év minden bűjét, az orosz forradalmakat, a balkánháborút, a világháborút, amely-

körül, vajon a közelben nincs-e gyertya en b.r.

A friss levegő mály, nyugodt alvásba sülyesztette a lányt.

Két óra hosszat aludt, amikor arra ébredt, hogy valami meglöki.

Felugrott. Kabátja elől, amely párnán szolgált, elővette a revolvért. Női hangot, oroszul mondta valaki halkán, letomplitva, de azért nagyon ijedten:

- Kérem, ne üldözzé az üldözötteket!

Ez felállott ülő helyzetéből, a katonai oltárgyótt tábori lámpáját felgyújtotta és a fényben egy fardát látott, idősebb nő és egy fiatal arszonyt kísértéssel pillantott meg.

- Mit keresek itt? - kérdezte Eliz.

A fiatal asszony Eliz idegennyelvű kérdésre reménytelenül, kérdéssel válaszolt: - Önnek is menekülnie kellett? Persze, most a követségi védelem is megszűnt.

És mindjárt az üldözöttek meghitt, közönséges hangján vitéz kért kielégítést. Eliz a boros kulacsot keresztbe tartva, a gyermek mekén itta, az anyja kiragadta kezéből a piób flaskát; az asszonyok szalmát szedtek elő, lehintették és körüllépték Elizt.

Ez rendbehozta a lány haját, pillanatra elmosolyodott, az asszonyok - ösztönösen en bismereit ktel - látták az idegen nő féltékenységét és pillanatokig egészen elmerültek Eliz szépségébe (Folytatjuk.)

ben elsínt pángermánok voltak a zsidók, de a marnei esete után a szövetségesek mellé állottak, hogy a békeszerződésnél óriási erőfeszítéseket tessenek világhatalmuk előkészítésére. Az ő érdemük a bolsevizmus, az általános gazdasági krízis és a valuta leromlása.

Ezeket a csinos tartalmu füzeteket a falu bírása adta át a jegyzőnek. Nem volt felháborodva, csak mosolygott a Keresztény Nemzeti Szövetség urainak ostobaságán. An-

Sztambulinszki Bukarestben

Megegyezés készül Románia és Bulgária között. A konstantinápolyi kormány nem vehet részt a lausannei konferencián. Angora nem ismeri el a szultánt

- Az Uj Kelet tudósítójától -

Bukarest, nov. 3. Sztambulinszki bolgár miniszterelnök ma este ideérkezett. A bolgár miniszterelnök a lausannei konferenciával kapcsolatos balkáni problémákat fogja megbeszélni a kormány tagjaival és igyekszik megegyezést teremteni a két állam között. Bukarestből Sztambulinszki Belgrádba megy, ahol hasonló tárgyalásokat fog folytatni. A bolgár miniszterelnök Szófiából való elutazása előtt kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy román-orsz. konfliktus esetében Bulgária szigorúan magyar semlegességet.

Duca külügyminiszter ma hosszabb megbeszélést folytatott Antonescu párisi román követel. Utasításokat adott a párisi követnek a keleti kérdésben, a tengerszorosok ügyében, a pénzügyi és valutakereskedésben követendő magatartására. A külügyminiszter a sajtó képviselőinek nyilatkozni fog a román kormány keleti politikájáról, amelyet Lausanneben érvényesíteni akar.

November 13

Bern, november 3. A keleti békekonferencia november 13-án kezdődik Haas szövetségstaniási elnök megnyitó beszédével. A konferenciára ötszáz delegátus és háromszáz hírlapíró jövelelét jelentették be. Az amerikai kormány formálisan visszautasította a lausannei konferenciára szóló meghívást.

Páris, november 3. Francia és angol kormánykörökben lehangoltságot

- Zsidóellenes tüntetés egy aradi iskolában. Néhány nappal ezelőtt Jasiban, ma Aradon. A ragály ugylátszik terjed. Az egészben az a vigasztaló, hogy érelen kamaszok csinálják. Feltalál. De akik a jövő társadalmában már felnőttek, azért fontos állásokat betöltő emberek lesznek. Tehát mégsem olyan vigasztaló. Sőt talán elszomorító. Talán, valóban elszomorítóbb, mintha öregok csinálnák. Akik már amogy is kifelé mennek az életből. A legújabb incidens az az egyik aradi lap esekét írja: „Az incidens a mult hét csütörtökén délelőtt tíz órakor játszódott le a katolikus gimnázium hetedik osztályában. Az osztály hitoktatója arra hívta fel a katolikus növendékeket, hogy valamennyien lépjenek be a kongregációba. Amikor a tízperces órákői szünet elkövetkezett, az egyik diák felállt a katedrara és harsány hangon elkiáltotta magát: „A zsidók manjcsak ki az osztályból!” A felszólításnak, amely igen nyers és brutális volt, természetesen nem volt fogantaja. A zsidó diákok, akik természetesen vannak, a barátosság felhívásnak nem tettek eleget és a helyükön maradtak. Erre ismételt vitatkozások támadtak a katolikusok és a zsidók között, míg végül a többségben lévő katolikusok nekieszték a tizennégy zsidónak és kizsárolták őket a

nál inkább kell esodálkoznunk, hogy Fogarasban létezik egy román lap, amely hasábkon keresztül dicsőítő propagandával ajánlja a Keresztény Liga pamfletjeit Erdély népének. De még jobban kell esodálkoznunk azért, mert ez a lap a nemzeti párt gánuma a a homlokán dr. Dobrescu Auél volt szenátor neve olvasható.

A legszomorubb a dologban, hogy ez az agitáció tovább folyhat, annak dacára, hogy bñvdfldf l elentés történt a röpiratok kiadói és terjesztői ellen. A koronázási amneztian felbátorodva, a füzetek legújabbban Kolozsvár egyik főirai papírüzlet kirakatába is diszelegnek már. Elvárjuk, hogy az ügyészségnek gondja lesz, hogy eltűnjenek onnan.

keltettek az angorai kormány jegyzőben foglalt követelések. Az angorai kormány jegyzőében ugya is többek között azt kívánja, hogy a konstantinápolyi kormányt ne hívják meg a békekonzferenciára. A párisi kormány a londoni kormánytól teszi függővé elhatározását. Londonból a válasz már megérkezett. Ennek értelmében a francia kormány hozzájárult az angorai követelésekhez. Konstantinápoly tehát nem fog meghívást kapni Lausannebe. Ezzel azonban még nem küszöböltek ki minden ellentétet. Párisi kormánykörök véleménye szerint a békekonzferencián még súlyos nehézségek fognak felmerülni.

Angora és Konstantinápoly

Konstantinápoly, november 3. Az angorai és konstantinápolyi kormány között feszült a viszony. A kemalisták követelik, hogy a porcia maradjon el a lausannei konferenciáról. Azt hiszik, hogy a konstantinápolyi kormány november 2-án manifesztaun kiseretében le fog mondani.

Zamed pasa az angorai nemzetgyűlésen nagy beszédet mondott. Beszédében kiemelte, hogy hadseregbe békés szándéku, de ha a világbéke megköveteli, úgy azonnal akcióba lép. Komál pasa is nyilatkozott. Nyilatkozatában elismerte a tengerszorosok szabadságának szükségességét. Hangoztatta, hogy az angorai kormány és a török nép sohasse fogják elismerni a szultánt és kormányát.

folyosóra. Ez természetesen óriási látma, duakodás és zaj között ment végbe és erős ökölharcok fejlődtek ki a diákok között. A verskedésnek gyorsan híre terjedt és az egyes osztályokban nagy izgalmat váltott ki. Jelentést tettek Fischer Alad ir igazgatónak, aki a heideki sietett és gyorsan helyreállította a rendet. Az igazgató arra kérte az inculált diákokat, hogy ne tegyenek senkinek emléket az incul deusól, egyben erőlyesen felhívta a katolikus diákokat, hogy a jövőben tartózkodjanak a zsidók inculálásától és általában a felekezeti hecektől. A zsidó diákok megígérték az igazgatónak, hogy az intézet reputációja érdekében diszkrecióban tartják a dolgot, de min hogy az egész gimnázium tudta, hogy mi történt a hetedikben, az incidens kisvárgott az iskola falai közül és különösen a zsidó szülők között nyugtalanságot és érthető felháborodást keltett. Reméljük, hogy az intézet vezetőségében lesz annyi erély, hogy utját állja a felekezeti hecek megisméledésének. Az intézetben eddig példás volt az egyetértés, ilyenek kell lenni továbbra is, mert ellenkező esetben a zsidó szülők bizonyára fontolóra fogják venni, hogy gyermekeiket olyan iskolába járassák-e, amelyben felekezeti egyenetlenkedések vannak.

Reorganizálják a hajléktalan kolozsvári lakáshivatalt

Metes prefektus beadványa a belügyminiszterhez a lakáshivatal átszervezésére

- Az Uj Kelet tudósítójától -

A kolozsvári lakáshivatal csendes kimúlását a helyi nyugalommal fogadta a város közönsége. A lakáshivatal általános népszerűtlensége teljesen indokolt volt úgy a lakók, mint a háztulajdonosok részéről. A két ellentétes érdeki tábor egységes volt a lakáshivatal elleni kiapadhatatlan panaszaikban. Akárki került a lakáshivatal elé, senki sem volt megelégedve. Akták veztek el, lassu és megbízhatatlan volt az adminisztráció, egzisztenciális fontosságú ügyek hónapokig nem kerültek tárgyalás alá, s.b. bizonyos, hogy a lakáskérdés végleges megoldása csak az intenzív építkezés megindulásával érhető el, azonban tegadhatatlan, hogy egy feladatának megvalósítását álló lakáshivatal a mestani viszonyok között megoldhat olyan problémákat, amelyek, ha csak provi óriakusan is, de áthidalhatják a legmeredekebb ellentéteteket is.

Lakáshivatalra szükség van, de olyan lakáshivatalra, amelynek eddig működtek Kolozsvárt, nincs szükség. A lakáshivatali főnökök megválasztásánál eddig a politikai pártállás, vagy a személyes összeköttetések jöttek figyelembe. A kolozsvári speciális viszonyokkal teljesen ismeretlen lakáshivatali főnökök intézték az ügyeket, akik a legjobb akaratukkal sem tudták kellőleg ellátni a bonyolult és felelősségteljes hivatalukat. Ilyen viszonyok közt természetesen megdöbbentő mértékben felburjánzottak a visszaélések és a lakáshivatal tekintély nélküli intésménye töpült, amely schamem használta, csak értett. A Popov Adonis lakáshivatali főnök és Praporceu törvényszéki elnök közti ellenségeskedések csak fokozták az anarchiát, amelynek következményeként a lakáshivatali kilakoltatás az igazságszügyi palota épületébe.

Dr. Metes Péter prefektus most egy terjedelmes beadvánnyal fordult a belügyminiszterhez, amelyben részletesen feltárja a kolozsvári lakáshivatal körüli történt eseményeket. Kérni fogja a lakáshivatal reorganizációját dr. Muntean Aeneas bíró vezetésével, aki a lakásügyekben kitűnő szakember és gyakorlati téren is érvényesíteni tudja majd a lakbérleti törvény szociális intézkedéseit. Értesüléseink szerint dr. Popov Adonis volt lakáshivatali főnök jelenleg Bukarestben tartózkodik, hogy szakképzési felhasználásával ellensúlyozza Metes prefektus akcióját, amely az ő elejtésével végződik.

TUNGSRAM

A LEGTARTOSABB ÉGŐ

HIREK

Holnap lesz a Jehudit özgyűlése. A kolozsvári zsidók „Jehudit” kulturregysége holnap délután tartja esidei tisztújító közgyűlését a Park-kávéház emeleti különtermében. Az egyesület kéri tagjait, hogy külön meghívás nélkül csatlakozzanak teljes számban megjelenni a közgyűlésen, amely délután 4 órakor kezdődik.

Egységes vasárnapi munkaszünet. Bukarestből jelentik: A közegészségügyi minisztériumban ma filési tartottak a belügy- és kereskedelmi minisztériumok kiküldöttjei a vasárnapi munkaszünet egységesítése tárgyában.

Elítélődött a román-magyar utlevél-konfliktus. Bukarestből jelentik: A külügyminisztérium ma kiadott kommunikéjében közli, hogy a magyar kormány a román utlevelek visuma ügyében keltekesett incidens elintézését nyerte. A magyar kormány elutasította a bukaresti magyar követet, hogy a visumok kiadását újból megkezdje és egyébként is kielégítő magyarázatot adott ebben a kérdésben. A magyar nemzetgyűlésen elhangzott Szilágyi-féle interpellációra vonatkozólag a magyar kormány még nem adott választ az ez ügyben hozzászólott jegyzékre.

Román-szerb magyar határküzgalgítás. Bukarestből jelentik: Köztudomás szerint Szerbia és Románia Franciaország döntőbíráskodását kérték a szerb román határ végleges megállapítását illetőleg. Franciaország válaszában úgy nyilatkozott, hogy nem illetékes ebben a kérdésben, amely a nagykövetek hatáskörébe tartozik. A tanács teljes hatalmat adott kiküldöttjeinek, akik egyrészt Magyarországra, másrészt Románia és Jugoszlávia határainak megállapítását végzik. Franciaország, Anglia és Olaszország, nemkülönben Jugoszlávia és Románia kiküldöttjei kitartanak azon határozat mellett, hogy Románia újra birtokába jusson azoknak a helységeknek, amelyek a szerb Bánátba kebeleztettek.

Az ukrainai pogromárvák palaszinai telepítése érdekében alakult bizottság akciója befejezése előtt áll, még egyszer kéri mindazokat, kiknél gyűjtőívvek vannak, vagy akik erre a nemess célra adakozni akarnak, hogy adományukat részletesebb küldjék be, még pedig készpénzt a Banca Marmorosch Blank & Co. cluj-i fiókja útján a „Pogromárvák” számla javára, használati tárgyakat pedig Szentes Károlyné címére (Zápolya-utca 2). Legújabbban a következő adományok folytak be, melyekért ez utoljára is hálás köszönetet mond a bizottság: Lautmann Izidorné és Kohn Etelka gyűjtése Nagybánya 2800, „Mirjam” leánygyűjtet Szilágyoseh, dr. Szász Antalné után 500, Komornik Chaim Zsigó, Wohlberg Zwi útján 160, Hirsch Eleonór honorárium fejében Nagybánya 86, Hirsch Vilmosné Vólcsh 50, dr. Kertész Sámuel Szilágyoseh 100, Salamon Hermann Berlin 75, Sirasser Károly Pécska 50, Guttman Péterné 5 drb alumínium főzödény és készpénz 200 lei, Sámson Manó 5 kgr. talpbőr. Hatszegről egy láda használati cikkek és egy mosógép. Szászrégenből két csomag használati cikk. Grün László Cluj 500 lei.

A szmirnai zsidóság helyzete. Berlinből jelentik: A zsidó emigrációs hivatal sürgöny útján kéri a szmirnai zsidóság helyszere felől kimerítő felvilágosítást. A sürgönyválasz a napokban érkezett meg és így szól: „A szmirnai zsidók nem szenvedtek annyit, mint a többi lakosság és a zsidók negyede majdnem séríetlen. Azok a zsidók azonban, akik más városrészekben laktak, majdnem teljesen elvesztették minden vagyonukat. Anatólia belsejéből esidőszert körülbelül három-ezer zsidó család menekült Szmirnába.”

A szombat esti zsidó nők estélyének műsora:

Sas László író prólogust mond.

Grozavescu operáénekes, a Román Opera tagja énekel. Kiséri Friedman zongoraművész.

Deszberg-Darvas Simon író humorizálja.

Szabados Piroksa asszony, a Magyar Színház művésznője szaval.

Zsoltár és Bölcsődal, Kaczér Illés versei.

Friedmann: zongora.

Strammer, a Habima-Színház igazgatója énekel.

Zsidó tréfás jelenet, előadják a Habima művészei.

Konferál Kaczér Illés.

Titk s politikai szervezetet fedezett fel a bukaresti rendőrség. Bukarestből jelentik: A rendőrség titkos szervezeteinek jötték nyomára, amely az egész országban elterjedt és amelynek tagjai sserapet látszanak az ébredő magyarok szorvezetében. Többségük volt magyar tiszt. Nagyszámú letartóztatások történtek.

A zsidó világegység-konferencia akciója. Berlinből jelentik: A zsidó világegység-konferencia október végén Dänkirchea kikötőjéből egy gőzöst indítottak Ukrajna felé. A gőzös kétmillió franknyi értékű élelmiszert, szappant, gyógyszer, ruhát és fahéromot viz. Ukrajnába, az ottani nyomorgók felségélyezésére. A francia, angol és amerikai kormányok, továbbá az orosz szovjetkormány biztositotta a zsidó világegység-konferenciát arról, hogy a gőzös útját szabadon fityathassa. A gőzös elindulása előtt a kikötőben megjelent L. Motakin, a zsidó világek-konferencia elnöke, Slioseberg, a végrehajtóbizottság tagja, báró Ghasburg, a párisi segélybizottság elnöke, továbbá Dänkirchea polgármestere és a francia sajtó képviselői. A gőzös a vöröskereszt lobogója alatt indult útjára és a francia fölirás mellett jiddis nyelven is rajta van a „Jüdische Welthilfskonferenz” fölírás.

Az Ezra közgyűlése. Az „Ezra” zsidó főiskolai hallgatók egyesülete november 5-én, vasárnap d. n. 2 órakor a zsidó menza éttermében tartja évi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat ezúton is meghívja a szüneti bizottság. A bizottság közli, hogy a közgyűlésen hozzászólási és szavazási joga csak annak a tagnak van, aki a folyó tanévre tagsági díjat már befizette. Tárgy sorosát: 1. Magnyító. 2. A szüneti bizottság jelentése. 3. Az általános okmista helyzet ismertetése. 4. Jelentések, indítványok.

A bukaresti kereskedelmi akadémia előadásai. Ma hallott volna megnyitnia a kereskedelmi akadémia tanévének. A hallgatók azonban nem jelentek meg az előadásokon, mivel nagyszámú állami vagy magánhivatalok alkalmazottai, akik csak délután tudnak az előadásokra járni. Eddig az akadémia előadásai mindig délután voltak, míg most várattatani délelőttire tűzték ki a tanfolyamokat. A hallgatók memorandumot nyújtottak át az akadémia rektorának, amelyben kérik, hogy legalább a magasabb évfolyamok hallgatói számára tartassák meg a régi időbeosztást.

A porosz igazságügyminiszter az antiszemitizmus ellen. Berlinből jelentik: A porosz igazságügyminiszter hatásköré alá tartozó hivatalokhoz átiratot intézett, amely többek között a következőket tartalmazza: „Egy másodfokú bíróság körzetéhez tartozó bírósági hivatalokban, tudomás szerint több esetben antiszemitizmus ellen nem jártak el megfelelő erővel. Főszólított bíró utat, valamint a mellérendelt államügyészségeket, hogy ismétlődő esetben nyomtatékkal járjanak el és jelentésükben térjenek ki az úgy minden részletre. Kivételnek tartom, hogy a fővárosi bíróságon a vád erőlyesen képviseltesse.”

Orvosi hír. Dr. Fozat György röntgenológus-belorvos rendelési C. l. Reg. Ferd. (volt Wesselényi Miklós utca) 34 sz. alatt újból megkezdte.

Markovits F. ékszerész, Cluj, Wesselényi-utca 20. sz.

Arany- ezüst ékszerek, kincszüst és ezüst dísztárgyak választéka. Szöld és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, brillánst legmagasabb napi áron veszek. 1393

Ellíték a kolozsvári gyilkos rendőröket. A kolozsvári törvényszék büntető tanácsa Bohatit törvényszéki bíró elnöklése alatt csütörtök este 8 órakor fejente be a bizonyítási eljárást a gyilkossággal vádolt: Joan Stan esendörkomiszár, Petre Silágyi, Josif Fodor, Alexandru Chioreán, Joan Cosma és Lung Ilie volt kolozsvári rendőrök büntetőjében, akiket azért helyeztek vád alá, mert ez év április 3-áról 4-ére viradó éjjel vadállati kegyetlenséggel meggyilkolták Szeliosán János 18 éves monostori legényt. A gyilkosság éjjelén Japure Vasilie Holdvilág-utca 104 szám alatti lakásán táncmulatság volt, amelyet a másnap sorozása által monostori legények rendeztek. A mulatórok között volt Szeliosán is. Erre a táncmulatságra kopogtatott be éjjel táján egy nyolc tagból álló járőr. A rendőrök kétségbevonták, hogy a mulatság rendezésére Japure-nak engedélyje lenne. Ebből szóváltás támadt s hogy, hogy nem, — ezt még a fővárosi tanács sem tudta tisztázni — a rendőrök rátámadtak Szeliosánra, akit aztán, a boncolási jegyző könyv laususa szerint, a szó legveszélyesebb érelmében agyonverték, kardjaikkal cafatokra vágják. A tárgyalás a vádlottak igyekeztek a felelőséget súlyos alól kibujtatni. Azt állították, hogy az elhalt Szeliosán bántalmazta őket. Ezt az állítást azonban a tanúk vallomása megcáfolta. Az ügyész vádbeszédben gyilkosság bűnétet miatt kért a vádlottak elítélését. A védők azt vitatták, hogy csak halál okozó súlyos testi sérülésről lehet szó. A tárgyalás a monostori polgárság nagy érdeklődése mellett folyt le, a tárgyalóterem zsúfolásig volt. Tegnap délelőtt hirdette ki Bohatit elnök az ítéletet. A bíróság megállapítva vádlottaknak bűnösségét, Joan Stan és Petre Silágyi vádlottakat egy évi és 6 hónap, Josif Fodor, Alexandru Chioreán, Lung Ilie s Joan Cosma vádlottakat pedig egy-egy évi börtönrátöltés el. Kötelezte ezenkívül a vádlottakat, hogy az elhalott Szeliosán költségei fejében 12 ezer lei fizessenek meg. Vádlottak enyhítésért, az ügyész súlyosbításért felszabott.

A német főiskolai hallgatók gyári munkával tartják fenn magukat. Berlinből jelentik: A németországi nyomorra jellemző jelenséget állapított meg a berlini egyetemi tanács. Statisztikai kimutatás szerint ugyanis 90.000 főiskolai hallgató közül a vakáció folyamán 40.000 gyárakban dolgozott és ezzel tartotta fenn magát. Ez a tény rendkívül szomorú fényt vet a német gazdasági viszonyokra, amelyek már azt sem engedik meg, hogy az intellektuelek egész idejüket a saját foglalkozásuknak szentelhessek.

Értesítés. Tisztelettel értesítjük t. vezetőket, hogy déligyűmölcs, fűszer- és gyarmatárú üzletünket Széchenyi-tér 34 szám alól ugyancsak Széchenyi-tér 22. szám alól helyastűtük át. Midőn t. vezetőknél ezt becses tudomásukra hozzuk, kérjük további szives párfogatásukat és vagyunk ki-váló tisztelettel: Katz és Bernát.

Letartóztatott egy vizumszerzőt. Bukarestből jelentik: A rendőrség a Palace hotelben letartóztatott egy Bestelei Sándor nevű egyént, aki vizumkövetéssel foglalkozott és számos ügyfelét megkárosított.

A belzi rebbe és a lengyel választások. Lembergől jelentik: Galecki, a lengbergi vojvoda napokban az ortodox és aszimilációs zsidóság kíséretében magátogatta a belzi rabbit, akinek ma is rongteteg híve van az országban. A vojvoda megkérte a szentéletű papot, hogy adjon ki egy felhívást híveinek, amelyben arra kéri őket, hogy szavazzanak a lengyelországi nemzeti kisebbségek listájára ellen összeállított listára, foglaljanak állást a keltgaliciai zsidó pártok támogatása ellen és támogassák az aszimilációs listát. A vojvoda felszólította a belzi csodarábbit arra, hogy a „Gorer rebbe”-hez hasonló szellemben írjon és kérje meg őt, hogy támogassa az aszimilációs listát. A belzi rabbi a kéréseket kategorikusan elutasította.

Házasság. Moskovitz Ilus (Kolozsvár) és Weinberger Károly (Dobroceán) jegyesek.

A kompromittáló széljegyzetek. Zwickauból jelentik: Erdőske perit tárgyal az itteni bíróság. Dr. Hürchen Pál, a schwarzenbergi kerület elnöke (a magyar főispánnak felel meg ez a hivatal) ezzel volt vádolva, hogy megsértette a szász miniszterelnököt és a szász képviselőházat. Hürchen Pálnak az a szokása volt, hogy nézetait az eléje kerülő akták margójára jegyezte. Amikor a gyermeknevelésről szóló törvényjavaslat került a képviselőház elé, egy a javaslattal kapcsolatos aktaszélre ezt jegyezte fel:

— Ezek a képviselők vagy megőrültek, vagy köznöcsöges csirgefogók! Hiszen ilyen javaslat egyenesen alkotmányellenes s tisztára lehetetlen. Egy másik aktának a szélre, amely a miniszterelnök valamelyik rendletével foglalkozott, ezt írta oda:

— Hűlyeség!... Mekkora szemér!

Felix Warburg-utca. Newyorkból jelentik: Brisk város tanácsa elhatározta, hogy Felix Warburg, az amerikai Joint igazgatója nevével a város egyik utcáját nevezi el. A Joint ugyanis Briskben meghonosította a zsidóság fölsegítését célzó intézmények egész sorozatát. A tanács kérdést intézett Warburghoz, megengedi-e, hogy neve után nevezze el a város egyik utcáját. Warburg e kívánsághoz hozzájárult s ma már Brisk egyik utcáját az ő neve után hívják.

Kimutatás az ort. Chevra Kadisa (Jehudit) vezetése alatt álló kórház élelmiszor birtokának 1922. évi október havi működéséről. Kiosztott ebédnek száma 1023 adag, kiosztott tejmennyiség 62, kiosztott bormennyiség 26 liter. Beráték: Tegdíjkből 9925, betegnek hozzájárulásból 137750 adományok 536, ebédmegváltások 283, templomi adományok 2000, perselyből 525 lei. Kiadások: Ételhordásért 412450, igazgatási költség 1725, jutalék becsődöknek 952, konyhai kiadások 32350, segély 60, egyéb kiadás (nyugtár) 400 lei. Cluj, 1922. évi okt. hó 31-én. Mózes Elek jegyző, Rosenzweig Antal Ch. K. elnök, Neumann Mórné bizotts. elnök.

Pályázat. A Tarbut orsz. iskolaegyesület nyilvános pályázatot hirdet a cluj-i fiu- és leánygimnázium egyensúlyjának készítésére. A pályázat mintákkal ellátott írásbeli árajánlattal történik. A pályázók a szükséges modelleket és rajzokat nyújtva a cluj-i gimnázium (Str. Gen. Berthelot 8.) helyiségében dr. Sönyei Géza tanárnál néhetnek meg, ahol ezen pályázatra vonatkozó összes felvilágosítás is megkaphatók. A pályázat beadásának határideje 1922 november hó 15.

Értesítés. A Dió J. kab és Flao Cluj város állami és városi tisztviselőinek október 31-ig rendkívüli árban hirdotott nagy alkalmi aláruztását a cég rendkívül nagy vastossága dacára felsőbb kérésre igazolvánnyal ellátott tisztviselőknél, valamint az erdőnyi és bánati újságírószervezet kolozsvári csoportjának igazolt tagjai részére, hogy áldozatkésztségnek ismét bizonyosságát adhasa, november 15-ig megbocsát bbitotta.

Tüzifa házhoz szállítva:

4 méter vegyes 500 lei, 4 méter hasábos bükk vagy tölgy 850 lei, 100 kg. hasábos bükk vagy tölgy aprítva 40 lei, 100 kg. vegyes 34 lei.

Frenkel Mór fatelepe

Telefonszámok 401-209

Vasár KÁV

KÖZGAZDASÁG

Módosítják az árdrágítási rendeletről

A miniszter is kevésnek tartja az eddig haszonként megállapított harminc százalékot

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Megírta az Uj Kelet nemrégben, hogy a kereskedelemügyi minisztériumban az árdrágítás ellen újabb intézkedések készülnek, sőt beavattottak szerint drákói rends abályokat szándékosnak életbeléptetni. Arról volt szó, hogy az árdrágításért elítelt kereskedők üzlethelyiségeit elreklvirálják már, „arra érdemesebb” kereskedők részére. A saaksajtó és a kereskedő testület k elutasító magatartása azonban — mint most Bukarestből jelentik — más elhatározásra bírta a kormányt.

Eszerint a kereskedelemügyi minisztérium elhatározta ugyan az árdrágítási visszaélésekről szóló 2969-1919. rend lttörvény módosítását, de ugyanakkor gondoskodik arról is, hogy a kereskedők jogos igényeit is kielégítsék. A bizottság, amelyet a rendelet módosítására kiküldtek, már megkezdte működését és nyilatkozott az ügyben Sassu miniszter is. A kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a jelenleg érvényben lévő rendeletten

haszonként megállapított harminc százalékot nem tartja kielégítőnek.

A kereskedelemügyi miniszternek az a terve, hogy a közszükségleti cikkek árait változó módon arképen kell megállapítani, hogy a tényleges piaci viszonyoknak feleljenek meg. Est oly módon kívánja elírni, hogy

Nem kérnek iparfejlesztési kedvezményt az erdélyi vállalatok

Milgen cégek nem fizetnek kamari illetéket

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Az egyik kolozsvári gyár tegnap beadvánnyal fordult a kereskedelmi és iparkamarához, hogy a rá kivetett kamari illeték alól mentesítse. Kérését a cég aszal indokolta, hogy Állami adóját redukálták. A kamara Caciula Miklós titkár útján az iparügyi felügyelőséghez fordult felvilágosításért, ahol leghatározottabban kijelentették, hogy

az iparpártolási törvény alapján törölt adók után is fizetni kell a tizenkétszázalékos kamari illetéket,

amelyet az egyenes adó szerint állapítanak meg. Ez az adómentesség ugyanis csak az állami, vármegyei és községi adókra vonatkozik. Kamari illetéket csak azok a vállalatok nem kötelesek fizetni, amelyeknek adóját téves kivetés vagy az adótárgy hiánya miatt szállították le, illetve törölték.

Ez volt az első ilyen vitás eset, amióta az iparpártolási kedvezményről szóló törvény érvényességét Erdélyre s a többi osatolt területre is kiterjesztették s ezért érthető, hogy az ezzel kapcsolatos kérdésekben nagy a tájékozatlanság. A kamarának tudomására jutott, hogy

sok erdélyi vállalat csak azért nem folyamodott még iparpártolási kedvezményért, mert nem tudja, hogy a törvény milyen előnyöket biztosít neki.

Ezért most a kamara és az érdekeltek kívánságára közöljük, hogy

az árakat havonként kétszer felülvizsgálják és a szükséghez képest módosítanák.

Szakkörök véleménye szerint azonban ez az eljárás sok munkát adna az árakat megállapító bizottságnak és állandó ellentéteket támasztana a hatóságok és a kereskedelem fel fogása között, ami az árdrágítási kihágások számát előreláthatólag csak saporitáná.

Általában az a vélemény, hogy az új törvénybe fel kell venni olyan rendelkezést, mely szerint kihágás esetén az ügyet

első fokozaton az illetékes kereskedelmi és iparkamara tárgyalja,

amely a kisebb kihágásokban maga hozza meg az ítéletet. Az ítékezésre egyébként illetékes tényezők pedig csupán azokban az esetekben dönthetnek, amelyekben a kamara a kihágás tényét fenforogni látja és a büntetést javasolja.

Bukaresti távirat szerint tegnap, pénteken este az új törvényt előkészítő bizottság ülést tartott a fővárosi kereskedelmi kamara ülés-termében. A bizottság tagjai: Jorga kereskedelemügyi államtitkár, Th. Orghidan a kamara elnöke, Zsireanu a fővárosi V. uzsorabiroóság elnöke, továbbá N. Corodeanu és N. Apostolescu az ipar és kereskedelemügyi minisztériumok jogtanácsosai.

az iparpártolási kedvezményben részesülő vállalatok harminc évig élvezik azt. Az első tíz évben a tiszta jövedelem három százalékát, a második évtizedben a nettó bevétel négy százalékát, a harmadik tíz évben a tiszta haszon öt százalékát kell csupán adóba fizetni. A malmok még ennél magasabb kiváltságot kapnak. Ezek az első husz évben

teljes adómentességet élveznek

és csak a harmadik évtizedben kell háromszázalékos adót fizetniük a tiszta jövedelem után. Végeredményben tehát minden vállalat, amely most a tiszta haszonnak átlag tíz százalékát fizetik adóba, ha adókedvezményért folyamodik, tízévesenkénti periódusokban öt-hét százalékos adót fizetnek meg a nagy adóteleknek, amelyek mellett a kamari illeték valóságilag eltörpül.

It említtük meg, hogy a „Monitorul Oficial” november elsejéi száma szerint a minisztertanács több ragátbeli válatattól megvonta az iparpártolási kedvezményt, mert nem annyi munkással dolgoztattak és nem volt olyan berendezésük és üzemiük, ahányat és ahányt a törvény előír. Erdély fejlődő iparában azonban hasonló eset aligha fog előfordulni.

Belföld

(x) Bukaresti valutapiac november 3-án: Márka 400-425, léva 102-104, török font 86-88, font sterling 710-715, francia frank 1145-1150, svájci frank 30-31, lira 660-670 drachma 410-420, dinár 245-250, dollár 160-161, napoleon 560-570, osztrák korona 23-24, magyar korona 625-650, szokol 500-505.

(x) Bukaresti devizpiac november 3-án: Páris 1130, London 923, Newyork 162, Róma 690, Zürich

29 25, Prága 509, Bécs 20.50, Berlin 3, Budapest 6.

(x) Angol tőke a Resicánál. Bukarestből táviratozáák: A kormány hosszas tárgyalások után hozzájárult, hogy a Resica-társaság alapítókéje angol tőkék bevonásával felemeltessek. A 125 millió leies alapítókét újonnan kibocsátandó tízezer részvény után 50 millió lejlel fogják emelni. A kibocsátás 30 százaléka a londoni Wicker cégre esik, amely együtt fog működni a Resicával. A maradék a régi román részvényeseknek jut. Az osztrák és francia részvényesek, akiknek privilegizált részvényeik vannak, nem vétettek figyelembe a kibocsátásnál.

Külföld

(x) Zürichi devizapiac november 3-án: Berlin 10, Newyork 551, Milánó 2325, Prága 1735, Budapest 22, Varó 400, Bécs 71, London 2459, Paris 3800.

(x) Párisi devizpiac november 3-án: London 6395, Newyork 1434, Bukarest 835, Milánó 6120, Zürich 26250, Prága 4175, Berlin 30.

(x) Budapesti devizpiac november 3-án: Bukarest 16-17, London 112-115, Berlin 55-65, Róma 100-105, Páris 176-181 Prága 78-82, Stockholm 675-683, Zürich 460-475, Bécs 335-345, S.ófia 1650-1750 Newyork 2500-2575.

(x) Szakmunkásokat közvetít az osztrák román kereskedelmi kamara. Bécsből jelentik: A bécsi osztrák-román kereskedelmi kamara (III. Marsergasse 2. állásfővetítő osztalet szervezett, mely elidősszerűt külföldi szakmunkások és magántisztviselők felett rendelkezik. Az érdeklődők közvetlenül vagy kereskedelmi és iparkamarájuk útján fordulhatnak a hivatalhoz.

(x) Külföldi árupiac október 31-én. Páris: cukor 100 kgkét 145 frank; La Havre: kávé 50 kgkét 209 50 frank; London: kaucuk 12 egynyelced penny kgkét, arany 92 shilling 6 penny, ezüst 33 tizenegytizenhatod penny unciánként, réz 1016 kgos tonnánként 63 13 9 font, ólom 25 7 6 font, cink 35 10 font tonnánként; Newyork: ezüst 67 25 cent unciánként.

(x) Tőzsdeegyezmény a jugoszláv és magyar jegybank között. Budapestről jelentik: A belgrádi Jugoszláv Nemzeti Bank és a magyar Állami Jegybank között megegyezés jött létre, mely szerint a jugoszláv állampolgárok napi áron vásárolhatják a magyar tőzsdén a dinárt és ugyanilyen feltétellel vásárolhatnak magyar koronát a magyar állampolgárok a belgrádi tőzsdén.

(x) Az angol gyáriparosok elnöke a valuta stabilizálásáról. Londonból jelentik: Anderson ezredes, az angol gyáriparosok szindikátusának elnöke lemondott állásáról. Bucsubeszédében többek között ezeket mondotta: „Az új kormány helyzetét nagyon megsejtárdítja az a tény, hogy az ipar fejlődésének lehetőségei sokkal kedvezőbbek, mint az utóbbi másfél évben. A kereskedelem újjaledésének nehézségeit Európa többi piacának a helyzetében kell keresnünk. Ebből arra a konkluzióra kell jutnunk, hogy a valuta állndósítása miatt kénytelenek leszünk lényegesen más rendszert behozni a jóvátétel kérdésében. De van még egy tényező, mely késelteti a gazdasági helyzet zánalódását. Ezek a vámtarifák, amelyek valóságos barrikádokat alkotnak az egyes országok között. Ha ezek a kereskedelmi határok elűnnének, a valuták közötti eltérések is kiegyenlítődnek és akkor megindulhatna az egészséges gazdasági élet.

Felelős szerkesztő DR. MARTON ERNŐ

Működő: ERDÉLYI nyomda és kiadóvállalat K. F. Szerkesztőségi telefonszám 977.

KÖZPONTI TÉLIKERT

MYRIAM BARKA, és TEDDY az „OPIUM-TANGO” keleti tánduett és az új sláger-műsor! Kezdeté este 9-kor. Lloyd 1014

FÜZETEK,

író- és rajzszerek Schwartz Ignácnál, Malom-u. 16. kaphatók. Olcsó árak.

Rókat, szörmét

valamint bármilyen szövet és selyem ruhacsmút olcsón vállal és a leggondosabban

fest és tisztít

a „Kristály” gőzmosógár Cluj. Telefon 500

Még sehol és soha nem voltak kaphatók készen olyan kitűnő

öltöngők, felöltők, fiuruhák,

mint most 1433 KATZ és MENDEL cégnél Cluj, Főter 10 s z Szövetek nagy választékban

A női és gyermekruhák elárusításával felhagyok

Amíg a készlet tart

10%

árengedményt nyújtok minden vevőnek.

Köztisztviselőknek még külön engedmény!

SIPOS JENŐ

Piata Unirii 17

ישבות הברות ותלמודי תורה!

איש שישבתו גמרות חומשים אונד אינגעלענע נבואים וכתובים ויר אים ביליגסטען צו בענעדיקן דורך דיע ספרים-האנדלונג:

„SAFRUTH”

CLUJ, (ECKE WESSELENYI M.-G. UND SZÉP-GASSE.)

Eredeti gyári árban kötött kabatok, swetterek, harisnya és keztyű

Blatt

kötött-szövött árték Cluj, Főter 18.

1384

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utea) 2. sz. rövidáru raktára Eladás n agyban és kicsinyben. Vidéki megrendeléseket postán eszközöljék.

Alapított 1868 évben.

Pontos és szolid kiszolgálás.

M. Kominik Prag, Smecka-utca 11

marha és disznóbizományos. Megbízásokat elvállal szarvas-marha és disznó-szállításokra. A szállítványok

Magyar tranzitszám 59524

Rudolf Kominik Prag-Bubna

Irányítás: Budapest-Hegyeshalom-Petroselka állomásokon keresztül.

cimére küldendők

1441

Engross eladás!

RASCHL,
HARASZ,
FÉL-POSZTÓ
HIMZETT

és mindennemű FEJ-

KENDŐK

legelőnyösebb bevásárlási forrása:

Judovics Lázár

kendő, szövőfonal és fejítő engross üzletében

Cluj, Szép-u. 2. Telefon 858

Megnyilt a Megnyilt

Safruth Zsidó

Kölcsönkönyvtár

Előfizetési díj 25 lei havonként

Előfizetés és könyvkiadás reggel 8-tól este 7-ig a Safruth Zsidó Könyv- és Papírkereskedésben Cluj, Wesselényi M.- és Szép-utca sarok. 4992

FRATII FRÄNKEL TESTV.

Kézműáru nagy kereskedése Cluj, Piata Mih. Viteazul (v. Széchenyi-tér) 14.

Engross eladás!

Uj Füge Mogoró Uj
Mandula

feketebors, fehérbors, szegfűbors, szegfűszeg, coriander, majoranna, selétrom, sardella-ringli 1/10, 1/8, 1/5, 1/2, 1/1 sardella pasta és citrom nagyobb mennyiségben kapható 1401

LÉB FIVÉREK, CLUJ

471 Telefon 471

Megnyilt! a Megnyilt!

„Helios“

kötött szövött árúgyár leabálta Cluj, Piata Unirii 7. (Főter)

Óriási választék: 1389

Kötött kabátok
Kötött ruhák
Női és gyerek cepek
Jämperek
Marianya és keztükben

Eredeti gyári árak

Coron Blue

(Kékitő kocka), kékitő illatos, tinta, párna, festék, kalsplakk minden színben. Padlószárgító, garantált minőség, legolcsóbb ár.

„LUXOR“ vegyipari gyár, Cluj.

Telegram: „Luxor“, Cluj, Telefon 12-97. Engross engedély. 129

SCHÖNBERGER, SPITZ & Co

kötött, szövött, rövid és norinbergi árú nagykereskedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér

S. EISENSTÄDTER & Co

szücs és szörme áruháza

Főüzlet: Calea Victoriei 2. 1333
Fiók: Ovár (Szentlélek és Kínizsi-s. sarok)

Szörmeárúkbán állandóan nagy készlet!

Kepes Elek orvosi kötszerész

Oradea-Mare, Sas-passage

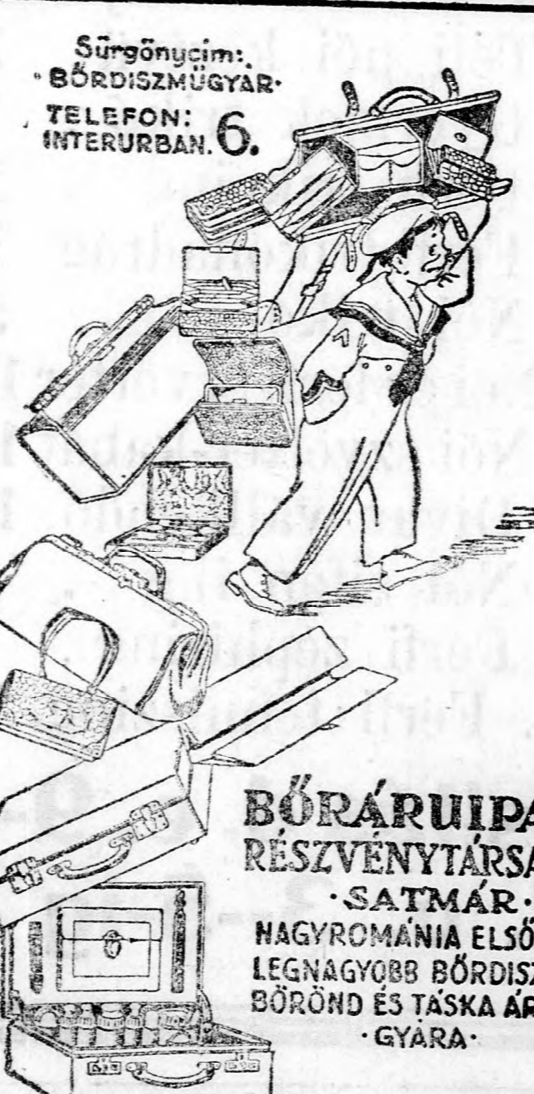
Ajánlja saját készítményű sérvkötőit, haskötőit stb. Női és férfi övszerek nagyraktára 00000

MEGNYILT Clujon a Bólyai-utcában MEGNYILT

Rosmann Mihály szücsműhelye

ahol minden a szakmába vágó munkát legújabb dívet szerint pontosan eszközöli

Sürgöncim: BÖRDISZMŰGYÁR. TELEFON: INTERURBAN. 6.

BÖRÁRUIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SÁTMÁR.
NAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB BÖRDISZMŰ, BÖRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-GYÁRA.

Iskolaruhák Raglánok

nagy választékban megérkeztek 1380

Neumann M.

cégnél, Cluj, Piata Unirii No. 14. Főter

DR. GÁL LAJOS

szármári ügyvéd irodáját

Bucurestibe str. Ilfov 4. sz. alá helyezte át.

KAPTAFAGYÁR

Lugojon minden mennyiségben vásárol

friss vágású egészséges, ágmentes gyertyánrönkököt

23 cm-en felüli csucsvastagságban méteres hosszúságban 3 cm-es ugrásokkal valamint legalább 12 cm. sugarú egészséges válogatott negyed gyertyánhasábot. Ajánlatok, árlisták feltevések és szállítási határidő megjelölésével o-o közvetlenül o-o

KAPTAFAGYÁR

LUGOJ címre küldendők

Exportját és importját

Románia, Magyarország, Ausztria és Németország között határidővel és legolcsóbb fix díjtételek mellett csak

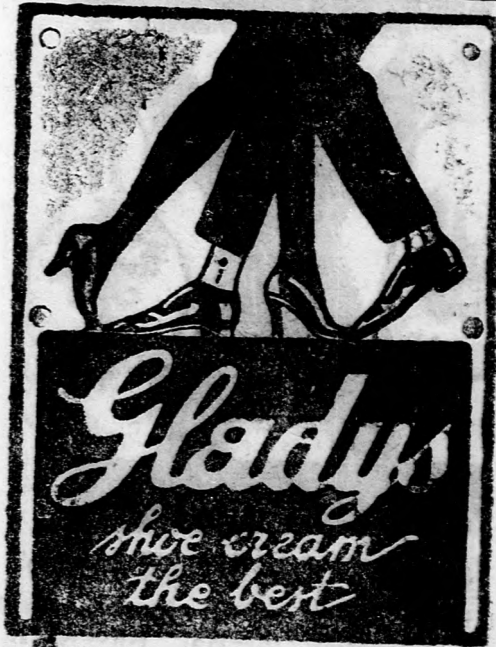
Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítási vállalata tudja lebonyolítani.

Központ: Cluj, Piata Unirei 26.

HÁZAK: Wien, I., Rottenturmstrasse 27. Budapest, VII., Rakóczi-ut 6, VII. Dohány-utca 3. Oradea-Mare, Rakóczi ut 24. Brasov, Kapu-utca 61. Arad, Simonyi-utca 13. Orsova, Dunapart. Szonok, Madách-utca 1. Expoziturák: Bruck, Hegyeshalom, Moson, Biharkeresztes, Békéscsaba, Curtici, Kötgyán, Biharpuspöki. 1276

Fuvarlevél felülvizsgálati iroda Speciális dunai forgalom!

Az előkelő világ cipőkrémje

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavazóként 1 lejt. Vastagabb betűvel az eddigi szavak 2 lejt. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 10 lejt. Jelliges hirdetésekre semminemű lejt-végdíjat nem számolunk. A beérkező ajánlatokból hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők ki. Vidékiek a kívánt címre továbbíthatnak. Erre a célra a hirdetés díjon kívül 2 lejt 60 banti bélyegköltésig fizetendő.

Házmesteri vagy gondnok állást kereső gőzfűtés, liftkezelés, víz- és villanyszereléshez érő nős géplakatos. Cím a kiadóban.

Négy középiskolát végzettket rövid időn belül kereskedelmi érettséghez juttatok. Előkészítés díja 3500 lejt csak siker esetén fizetendő. Teljes című levelek Tanár-jeligére 5028

Ötödik rangosztálybeli állami tisztviselő jogvégezt, széleskörű közigazgatási praxissal és összeköttetésekkel ezuton keres elhelyezkedést magyar magánvállalatnál mint főtisztviselő titkár vagy jogtanácsos. Mindhárom nyelvet szóban és írásban bírja. Ajánlatokat Főtisztviselő-jeligére a kiadóba. 5024

Eladó kisbirtok Béka-eljén 3 szobás lakással, konyhakertszel lucernás, gyümölcsös előnyös feltételekkel. Dunkynál Cluj, Főtér 10. 5025

Nevelő kerestetik vidéki urházhhoz I. és V. gimnazista fiúgyermek mellé. Zongorát tanító előnyben. Levelek Gerner Saturnare, Csokonay-u. 20 szám címre küldendők. 5016

Figyelem!

Női kabátokat minden divat szerint legjutányosabban készít **Arbermann** női kabátzalónja Cluj, Str. Chinez 2. (Szentlélek- és Kínizsi-utca sarok). **Fordításokat, alakításokat is vállalok** Tisztviselőknek nagy árkedvezmény

Cipőfelsőrész-készítői keresek. Aki alja-munkához ért, előnyben. Rosenberg Naszód. 5019

Ügyea bőrkereskedő-segéd felvétetik. Szender & Comp. Lugoj. 4995

Harmincnégy éves fiz. vallású, nős, szak-képzett fűszer és rövid-áru kereskedő, ki ön-álló volt, utazói vagy hasonló megfelelő állást keres. Lehetőleg a szombat betartásával. Szükség esetén óvadék. Ajánlatokat Utazó-jeligére a kiadó továbbíthat. 4965

5000 kosztüm, kabát, estélyi ruha model-lapot küld Galambos Librarie Timisoara 30 lejt elenében. 4957

Román magyar-német levelező ipar-vállalathoz azonnali belépéssel kerestetik. Ajánlatok eddigi működés és személyi adatok ismertetésével. Ipar-vállalat-jeligére a kiadóba kéretnek. 5022

Keresünk egy esztergályozót és rezezőt. Patria-pápagyár Felsőbánya. 5011

Bocskor, mosótalp felsőbőr és szilgyártóbiának

állandóan nagy készlet készítenek és nagyban. Legelőször árak mellett Vidéki megrendéseket kis postacsomagban is eszközölk.

Vagontételnél öt százalékos kedvezmény **Sá m s o n - b ö r g y á r** Gyalgágyár-utca 1. A gyorsáruraktárral szemben. Telefon: Gyár 2-86, lakás 3-87

Utazó bőrönd és táska legjobb minőségben készíti Farmati bőröndösé Cluj, Str. Romanosului (Utazó) 16.

Parókákat

és mindennemű hajmunkát, hajfestést kifogástalanul és jutányosan készít **Paula** hajgtondrász és manicúr szalon Cluj, Szentegyház-utca 13 sz. Ugyanott babaklinika is van. 1 37

A legjobb minőségű lámpa! Ha takarékos akar lenni, csak ezen félvattos lámpát használja!

Állami és városi tisztviselők!

Felsőbb kérésre

Nov. 15.-éig

bezárólag arcképes igazolvánnyal ellátott tisztviselők részére

Dick Jakab és Fia cég

nagy alkalmi vásárt rendez

- 5000 m. Gyermekeflanel . . . 13-50
- 3000 m. Karton 17-50
- 3000 m. Barchett 19-50
- 3000 m. Kelengye vászon . . . 26-50
- 2000 m. Pepita szövet 33-—
- 3000 m. Gyapjuszövet 140 . . . 89-—
- 1500 m. Csikos nadrágszövet 125-—
- 3000 pár Téli női harisnya . . . 15-50
- 2000 pár Téli férfi harisnya . . 15-50
- 4000 pár Téli női keztyű 21-50
- 4000 drb. Gyermeke trikó 19-50
- 3000 drb. Férfi trikóing 59-50
- 3000 drb. Férfi trikónadrág . . . 59-50
- 3000 drb. Női trikó 59-50
- 1000 drb. Női és férfi szvetter 129-—
- 600 drb. Női szvetter-kabát 179-—
- 2000 drb. Divat vállkendő 109-—
- 2000 drb. Női sifon ing 79-50
- 1000 drb. Férfi zephiring 98-50
- 1000 drb. Férfi tenniszing 98-50

Elárusítás d. e. 9--12, d. u. 3--5-ig

Kedima-nyomda Budapest, Cluj-Kolozsvár.

Speciális hajfestő, női fodrász és manicure terem
Fodor Antal, Cluj
Calea Victoriei 2. (volt Rossuth L.-u.)
Modern hajmunkák, jutányos árak! 1284

Műköszörüs, késes, műszerész

szakmába vágó munkákat szak-szerint, vállalom szolid és pontos kiszolgálással
Gajzágó Márton
Cluj, Mintási-utca 5. (Óvár.)

Bőrlábszárvédő
elsőrendű anyagból fekete, barna és sárga színben 1286
Krébs János szilgyártó
Cluj, Calea Regele Ferdinand 77.
Kereskedőknek árkedvezmény!

Hendikivül előnyösen ajánlok

- Pergament papír 1. PPP. 110-— lejt
- jejjüt kg.-ként 80-— lejt
- Zsineg kéthatod 25 gr. kg. 90-— lejt
- Zsineg kétynolcad 25 gr. 90-— lejt
- Levélpapír 100/100 l. selyem bélelt 35-— lejt
- Vaspor 500-as egy láda 75-— lejt
- Drótszeg alapár 13-50 lejt

Cipőkrémek minden gyártmány gyári áron alul!!!

- Ostorkok l. 4-450 lejt
- Martin kanál sima 1 grs. 310-— lejt
- Martin kanál gza. 340-— lejt
- Tenta és kékvizek gyári áron alul.

Egyéb rövid, norinbergi és papírárakat. Meg nem felelő árut visszaveszek.
NAGY ÁRUHÁZ CLUJ,
(volt Széchenyi áruház)

Rosenzweig Antal Cluj (Saját ház)
Széchenyi-tér 38.—Telefon 4-36
פריים הנדלונג מליתים תפילי מווח
צייית ענדרה אונד דעטייל

GUTHÁ. fit
Satu-Mare (Szatmár-Németi)
Gyárt és szállít: 3080-I
Parafadugót, pléhkoronadugót, tadugót, stanolívégkupakot, capelin-folyadékok, üveg-címekét hordólemezeket, faesapot, kénlapot, gelatinet, vízhólyagot, acéblombát, parafatálpát (cipőbetét), parafatáblákat, „Berolina” vagy „Biro”-keféket, filtrigépeket, asbeszet, gumitömítőket, borszivattyukat, pezsgődrótháló-lemezt és agrafot, cognacos üvegekhez raffiálást, szivacsot, ózozott tubusokat, pléhdobozokat, szóródugókat [Spritzkorke], demionokat [fonott kosáruveg, valamennyi pinócseti cikkekét és gépeket a legelőször napi árban.
Kérjen árajánlatot!

Ágyag és Vegyipar Rt. Szatmár
Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontzsirt, m ű t r á g y á t, szappant, kocsikenőcsőt, gépszirt, téglát stb.
Vesz: csontot, száraz és vizes huslást, nyers és olvasztott fagyut.